

מסילת ישרים - שיעור צ

ועה ומתנודדת בעת אמירת תהלים. עד שהזהירו הרופא שעליו לחדול מאמירת תהלים כי הוא מסתכן בכך, וגם אמו גזרה עליו שלא יאמר תהלים מפני שהוא מזיק לבריאותו. ושאל אם מותר לו לכה"פ להסתכל בתהלים וזאת התירו לו.

פעם ביקרו הרה"ק מווארקו בשעה שהיה מסתכל בתהלים. וביקש הרה"ק ר' אברהם משה מהרה"ק מווארקו שיפרש לו הפסוק בתהלים (פה, ה) "והפר כעסך עמנו", דהול"ל הפר כעסך "מעמנו". ושתק הרה"ק מווארקו ולא ענה לו מאומה כי רצה לשמוע מה יפרש על זה. נענה רבי אברהם משה וביאר לו הכוונה על פי משל למלך שהיה לו בן יחיד שאהב אותו אהבת נפש, ובכל פעם שהמלך היה בכעס ידעו כל המשרתים שאם רוצים להרגיע את המלך מכעסו מביאים לפניו את בנו יחידו, וכשרואה את הבן יחיד שלו הנה מחמת גודל האהבה שיש לו עליו שוככת חמתו. כן מבקשים אנחנו מהשי"ת והפר כעסך "עמנו" היינו שעמנו שאנחנו הבן יחיד שלך הפיר את הכעס שיש לך, ואנחנו נהיה הכלי שישכך את הכעס שלך. ובקשתינו הוא שישתכל עלינו הקב"ה באופן כזה שאנחנו הננו בניו אהוביו המבטלים ומשככים את כעסו.

והנה אימרה כגון זה צריך לשמוע אותה היטב (דערהערן), כי אין זה סתם אימרה בעלמא ופירוש נאה, אלא כאן מונח תמצית האור של אהבת ישראל שהשיג הצדיק הזה. והוא השיג אימרה זו מפני שבער כל כך באהבת ישראל. ועל קוטב זה הלכו כל המחשבות והמעשים של הצדיקים. והיו צדיקים שממש מסרו נפשם עבור כל יהודי, הן לצרכיו הגשמיים והן לצרכיו הרוחניים, ובעבודה זו בערו והתלהבו עד לאחת, כידוע כמה עובדות וסיפורים בזה. היו צדיקים שהתלהבו בענין של לא ידח ממנו נידח' ולימדו זכות על הרשע הגדול ביותר, והשתדלו לקרב את הרשע הגדול ביותר ואת היהודי הגרוע ביותר. וכדומה לכך היו הרבה דרכים בצדיקים בענין אהבת ישראל. ועוד יש מקום להאריך הרבה בזה שהרי 'אהבת ישראל' היא פרשה וסוגיא שלימה וארוכה, וישמע חכם ויוסף לקח.

ונסיים בעובדא מהבעש"ט, שהבעש"ט ראה פעם איזה צדיק שהיה לו בן יחיד שנולד לעת זקנותו והיה אוהב ומחבב אותו מאד מאד, וממש לא הסיח דעתו ממנו ולא זזה ידו מתוך ידו. אמר לו הבעש"ט, דע לך שהקב"ה אוהב את הפושע ישראל הגדול ביותר ואת היהודי הגרוע ביותר הרבה יותר לאין ערוך בלי שום דמיון - ממה שאתה אוהב את הבן יחיד שלך. וזה היה

הקדושה. וכל זמן שלא זיככה את עצמה ולא נפטרה מכל חטאיה וזוהמת הגויים, אינה יכולה להגיע לשם. וזאת צריך כל אדם מישראל לקבוע ולהשריש בעצמו שהוא קדוש וקדושתו היא נוראה ונשגבה עד מאד. והוא קדוש כל כך שהוא בעצמו אין לו השגה בקדושתו, ועל כן יהיה מוכרח להגיע פעם למדריגה הנעלה ביותר.

וכמה מקראות מלאים אשר המה מעידים על קדושתן של ישראל, וכמאה"כ (ויקרא יט, ב) קדושים תהיו כי קדוש אני, כי עם קדוש אתה לה' אלוך בן בחר ה' אלוך להיות לו לעם סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה (דברים יד, ב). והם דיבורים שצריך לשמוע אותם ולהשים לב אליהם. וכבר כתב בחובת הלכות שאין כל לשון של סגולה וחשיבות שלא הניח הקב"ה על כלל ישראל. שכל הלשונות של סגולה וכל הלשונות שיכולים לומר על הדבר היקר ביותר אמר הקב"ה על כלל ישראל, כגון אנשי קודש תהיו לי (שמות כב, ל). עם קדוש סגולה מכל העמים (דברים יד, ב). אחותי רעיתי יונתי תמתי (שיר השירים ה, ב) ועוד כהנה וכהנה.

עכ"פ צריך לדעת שיש סוגיא שלימה הנקרא 'אהבת ישראל', והיא סוגיא רחבה ומסכתא שלימה. וצדיקים נכנסו לעומקה של מסכתא זו ועמדו עליה עד שכל האהבת ישראל קיבלה צורה ומהות אחרת. וזה התבטא בכמה אופנים לאין שיעור. וניתן דוגמא לזה מאימרה שנאמרה ע"י אחד מן הצדיקים. - ומקודם צריך לדעת מהו דרך ההתייחסות שצריכים להתייחס לאימרות חסידיות שנאמרו מפי הצדיקים. הנה רוב ההמון עם כששומעים איזה אימרה מתייחסים אליה כאל פירוש נחמד ופתגם נאה. אבל מי שמונח בעבודת ה' ועוסק בענינים נעלים יותר, הנה הוא מפרש זאת באופן אחר, ואצלו אין זו סתם אימרה בעלמא אלא שהוא שומע ומשים לבו אל הנקודה הפנימית שבדבר.

והוא מה ששמעתי מהאדמו"ר מאמשינוב זצ"ל, [ואגב אורחא, הנה אמשינוב והחיידר של ווארקו היו מהחדדים בחסידות שהניחו דגש גדול מאד על ענין אהבת ישראל והיו מתלהבים בזה ביותר. ובאמת דרך ווארקו בזה מקורה ושורשה מלעלוב, שהרי הרה"ק מווארקו נתחנך בנערותו אצל הרה"ק רבי דוד מלעלוב. ושם קנה וייסד את המהלך של ווארקו באהבת ישראל, שהיה דרך יסוד גדול ועיקרי בדרכם באופן מופלא ביותר]. שסיפר על הרה"ק ר' אברהם משה מפשיסחא בנו של הרבי ר' בונם, שהיה צדיק וקדוש עליון, והוא היה לו עבודה גדולה באמירת תהלים, ומגודל חולשתו הוצרך לשכב במיטה בשעת אמירת תהלים, ומרוב דביקות והתלהבות היתה המיטה

פנינים - פרשת בהר

והרי נתבאר לנו עוד ענין שבדרך החסידות שהוא
בנוי ומיוסד כולו על פנימיות התורה. וכן רואים בסדר
בזוה"ק שמתבטא פעמים הרבה לאין שיעור על החביבות
הגדולה שיש להקב"ה לכנסת ישראל בלשונות מופלגים
ומפליאים ביותר. ומזה נבנה ונתייסד דרך החסידות ודרך
הבעש"ט של אהבת ישראל.

י. ס. ס. ס.

מדריגת הבעש"ט באהבת ישראל. ועל כן לא היה יכול
הבעש"ט לסכול את המוכיחים שהיו אומרים מוסר לבני
ישראל ומוכיחים אותם בשבט פיהם ואמרו את כל
החסרונות שלהם, והיה רודף אותם מאד. ואף שבוודאי
צריכים לומר מוסר, אבל הם לא אמרו זאת מכח אהבת
ישראל. וכשאחד בא לומר מוסר ליהודים צריך שיהיה לו
קודם אהבת ישראל גדולה.